

Kaip tinkamai matuoti arterinį kraujospūdį?

Prof. Stella Stabouli, 1as pediatrijos skyrius, Aristotelio Universitetas
Thessalonikai, Hippocrato Bendroji ligoninė

Tinkama arterinio kraujospūdžio matavimo technika įtakoja teisingus ambulatorinio kraujospūdžio matavimus. Prieš pradėdant matuoti, vaikas turi ramiai pasėdėti 3-5 min patogioje ir atpalaiduojančioje aplinkoje. Jis/ji turi sėdėti patogiai atsiremę į atlošą, nesukryžiuojant kojų, o patogiai padėję jas ant grindų. Gulint matavimai gali būti neteisingi ir rodyti šiek tiek aukštesnį sistolinį AKS. Dažniausios klaidos matuojant – tai vaikas sėdi lovoje, tabaluodamas kojomis ir nuolat juda ir kalba, o taip pat, kai vaikas liūdnas, verkia, priešinasi. To reikėtų vengti.

Kraujospūdis paprastai matuojamas ant dešinės rankos. Ranka turi būti sulenkta širdies lygy. Aukštesnė ar žemesnė rankos padėtis gali lemti žemesnį ar aukštesnį atitinkamą AKS pagal hidrostatinį spaudimą.

Tuomet turi būti parinkta teisingo dydžio manžetė. Per maža manžetė gali lemti aukštesnį AKS, o per didelė – sumažintą. Ta dalis, į kurią pompuojame orą ir apsprendžia manžetės dydį. Manžetės tinkamo dydžio taisyklė – išmatuoti žasto apimtį vienodu atstumu tarp peties ir alkūnės ir parinkti manžetę, apimančią 80-100 proc. žasto apimties. Manžetės plotis turi sudaryti 40% rankos apimties. Žasto arteriją reikia užčiuopti alkūnės duobutėje. Vidurinė manžetės linija turi būti 2 -3 cm virš alkūnės duobutės ir vienoje linijoje. Manžetė turi priglusti prie rankos, bet jos nespausti, jog galima būtų užkišti kelis pirštus.

Auskultacinis AKS matavimas, naudojant gyvsidabrinį, hibridinį ar aneroidinį sfigmomanometrą yra laikoma auksiniu AKS matavimo standartu gydytojų kabinete. Tačiau patikrinti automatiniai (oscilometriniai) prietaisai, kai vartojamas automatinis oro pripūtimas yra labai populiarūs vaikams. Jei kraujospūdis matuojamas auskultaciniu metodu, tai stetoskopas pridėdamas prie žasto arterijos vietos alkūnės duobutėje. Manžetė pučiama 20 mm virš tokio spaudimo, kai išnyksta pulso pojūtis ir tuomet atleidžiama 2 – 3 mm/s greičiu. Spaudimas, kai išgirstamas pirmas Korotkoff 1 fazės garsas, reiškia sistolinį AKS ir spaudimas kuomet tas garsas išnyksta yra vadinamas Korotkoff 4 fazės garsu ir vadinamas diastoliniu AKS.

Pagal Europos Hipertenzijos draugijos 2016 gaires kraujospūdis vaikams ir paaugliams turėtų būti matuojamas tris kartus su 3 min pertrauka ir tuomet vertinamas tų matavimų vidurkis.

Visa tai tarsi atsako į klausimą, kaip pagerinti AKS matavimų teisingumą – tai tik jį tinkamai matuojant.